

I

(Lēģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2022/2463

(2022. gada 14. decembris),

ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansialā palīdzība +)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc lēģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Asociācijas nolīgums starp Savienību un Ukrainu ⁽²⁾, tostarp par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī.
- (2) Ukraina 2014. gadā uzsāka vērienīgu reformu programmu ar mērķi stabilizēt valsts ekonomiku un uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus. Starp programmas galvenajām prioritātēm ir korupcijas apkarošana, kā arī konstitucionālā, vēlēšanu un tiesu reforma. Šo reformu īstenošana tika atbalstīta ar secīgām makrofinansialās palīdzības programmām, kuru ietvaros Ukraina no Savienības ir saņēmusi palīdzību aizdevumu veidā par kopējo summu 6,6 miljardi EUR.
- (3) Ārkārtas makrofinansialā palīdzība, kas, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/313 ⁽³⁾, tika darīta pieejama pieaugošo draudu kontekstā tieši pirms Krievijas iebrukuma, nodrošināja aizdevumus Ukrainai 1,2 miljardu EUR apmērā, kuri tika izmaksāti divos maksājumos, katrs 600 miljonu EUR apmērā, 2022. gada martā un maijā.
- (4) Savienības ārkārtas makrofinansialā palīdzība līdz 1 miljardam EUR, kas tika darīta pieejama saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/1201 ⁽⁴⁾, sniedza ātru un steidzamu atbalstu Ukrainas budžetam un tika pilnībā izmaksāta divās daļās 2022. gada 1. un 2. augustā. Minētā palīdzība bija pirmais posms no plānotās ārkārtas makrofinansialās palīdzības Ukrainai līdz 9 miljardu EUR apmērā, ko Komisija izziņoja savā 2022. gada 18. maija paziņojumā "Palīdzība Ukrainai un Ukrainas atjaunošana" un ko Eiropadome apstiprināja 2022. gada 23.–24. jūnijā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2022. gada 24. novembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 10. decembra nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2022. gada 14. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽²⁾ Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/313 (2022. gada 24. februāris), ar ko piešķir makrofinansialo palīdzību Ukrainai (OV L 55, 28.2.2022., 4. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1201 (2022. gada 12. jūlijs), ar ko piešķir ārkārtas makrofinansialo palīdzību Ukrainai (OV L 186, 13.7.2022., 1. lpp.).

- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 ⁽⁵⁾ bija nākamais solis plānotās Savienības ārkārtas makrofinansālās palīdzības īstenošanā. Tas izveidoja pamatu, lai Ukrainai piešķirtu papildu summu līdz 5 miljardu EUR apmērā aizdevumu veidā ar ļoti izdevīgiem nosacījumiem, no kuriem 2 miljardi EUR tika izmaksāti 18. oktobrī, bet atlikušie 3 miljardi EUR jāizmaksā līdz 2022. gada beigām.
- (6) Neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu kopš 2022. gada 24. februāra ir izraisījis Ukrainai finanšu tirgus piekļuves zudumu un publisko ieņēmumu ievērojamu samazināšanos, savukārt publiskie izdevumi humanitārās situācijas risināšanai un valsts pakalpojumu nepārtrauktības saglabāšanai ir ievērojami palielinājušies. Minētajā ļoti nenoteiktajā un nestabilajā situācijā Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) 2022. gada vasarā veiktās labākās aplēses par Ukrainas finansējuma vajadzībām norādīja uz ārkārtas finansējuma deficītu aptuveni 39 miljardu ASV dolāru apmērā 2022. gadā, no kā aptuveni pusi varēja segt, pateicoties starptautiskajai palīdzībai. Savienības makrofinansālās palīdzības ātra sniegšana Ukrainai saskaņā ar Lēmumu (ES) 2022/1628, ņemot vērā ārkārtas apstākļus, tika uzskatīta par piemērotu īstermiņa reakciju uz būtiskajiem riskiem Ukrainas makrofinansālajai stabilitātei. Minētajā lēmumā noteiktajai ārkārtas makrofinansālajai palīdzībai vēl līdz 5 miljardu EUR apmērā bija jāatbalsta Ukrainas makrofinansālā stabilizācija, jāstiprina valsts tūlītējā noturība un jāsauglabā tās spēja atgūties, tādējādi veicinot Ukrainas valsts parāda atmaksājamību un tās spēju galā izpildīt savas finansālās saistības.
- (7) Kopš Krievijas agresijas kara sākuma pret Ukrainu Savienība, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir piesaistījušas 19,7 miljardus EUR Ukrainas ekonomiskajai, sociālajai un finansālajai noturībai. Šī summa apvieno atbalstu no Savienības budžeta 12,4 miljardu EUR apmērā, tostarp ārkārtas makrofinansālo palīdzību un Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas atbalstu, ko pilnībā vai daļēji garantē no Savienības budžeta, kā arī turpmāku finanšu atbalstu no dalībvalstīm 7,3 miljardu EUR apmērā.
- (8) Turklāt Padome ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/509 ⁽⁶⁾ nolēma par palīdzības pasākumiem 3,1 miljardu EUR apmērā Ukrainas bruņoto spēku atbalstam no Eiropas Miera mehānisma un ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/1968 ⁽⁷⁾ – par militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam ar 0,1 miljardu EUR kopējām izmaksām. Savienība un tās dalībvalstis ir arī īstenojušas vēl nepieredzētu ārkārtas reakciju natūrā, izmantojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/836 ⁽⁸⁾, kas ir lielākā ārkārtas operācija kopš minētā mehānisma izveides, un novirzot miljoniem ārkārtas preču Ukrainai un reģionam.
- (9) Eiropadome 2022. gada 23. jūnijā nolēma piešķirt Ukrainai kandidātvalsts statusu. Turpināt spēcīgu atbalstu Ukrainai ir būtiska Savienības prioritāte. Tā kā Krievijas agresijas kara radītais kaitējums Ukrainas ekonomikai, iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir milzīgs, lai turpinātu spēcīgu atbalstu Ukrainai, ir vajadzīga organizēta kolektīva pieeja, kas izklāstīta instrumentā Savienības atbalsta sniegšanai Ukrainai (makrofinansālā palīdzība +), kas izveidots ar šo regulu ("instruments").
- (10) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir stratēģisks ģeopolitisks drauds Savienībai kopumā un liel dalībvalstīm būt spēcīgām un vienotām. Tāpēc ir būtiski, lai Savienības atbalsts tiktu izmantots ātri un spētu elastīgi un pakāpeniski pielāgoties tūlītējai palīdzībai un īstermiņa rehabilitācijai ceļā uz turpmāku atjaunošanu.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 (2022. gada 20. septembris), ar ko sniedz ārkārtas makrofinansālo palīdzību Ukrainai, pastiprina kopējo uzkrājumu fondu ar dalībvalstu garantijām un ar īpašiem uzkrājumiem dažām finanšu saistībām, kuras saistītas ar Ukrainu un kuras garantētas saskaņā ar Lēmumu Nr. 466/2014/ES, un ar ko groza Lēmumu (ES) 2022/1201 (OV L 245, 22.9.2022., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/1968 (2022. gada 17. oktobris) par Eiropas Savienības militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam (EUMAM Ukraine) (OV L 270, 18.10.2022., 85. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/836 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 185, 26.5.2021., 1. lpp.).

- (11) Instrumenta vispārīgais mērķis ir palīdzēt 2023. gadā novērst finansējuma deficītu Ukrainā, jo īpaši, prognozējamā, nepārtrauktā, sakārtotā un savlaicīgā veidā sniedzot ļoti izdevīgu īstermiņa finansiālo atbalstu Ukrainas valsts budžetam, tostarp attiecīgā gadījumā finansēt rehabilitāciju un sākotnējo atbalstu pēckara atjaunošanai, lai atbalstītu Ukrainu tās virzībā uz Eiropas integrāciju.
- (12) Lai sasniegtu instrumenta vispārīgo mērķi, palīdzība būtu jāsniedz nolūkā atbalstīt makrofinansiālo stabilitāti Ukrainā un mazināt Ukrainas ārējā finansējuma ierobežojumus. Komisijai būtu jāīsteno atbalsts saskaņā ar instrumentu atbilstīgi to pasākumu pamatprincipiem un mērķiem, ko veic dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (13) Starp galvenajām atbalsta jomām saskaņā ar instrumentu būtu jāiekļauj arī rehabilitācijas atbalsta sniegšana, kritisko funkciju un infrastruktūras remonts un uzturēšana, kā arī palīdzība grūtībās nonākušiem cilvēkiem un visvairāk skartajām teritorijām materiālā un sociālā atbalsta, pagaidu mājokļu, dzīvojamo ēku un infrastruktūras būvniecības ziņā.
- (14) Ar instrumentu būtu arī jāatbalsta Ukrainas iestāžu spēju stiprināšana, lai sagatavotos turpmākajai pēckara atjaunošanai un attiecīgā gadījumā pirmspievienošanās procesa agrīnajam sagatavošanas posmam, tostarp stiprinot Ukrainas iestādes, reformējot un stiprinot valsts pārvaldes efektivitāti, kā arī pārredzamību, strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos.
- (15) Instruments atbalstīs Savienības ārpolitiku attiecībā uz Ukrainu. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbojas visā atbalsta sniegšanas laikā, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību. Atbalsts Ukrainai saskaņā ar instrumentu joprojām sniegs būtisku ieguldījumu Ukrainas finansējuma vajadzību segšanā saskaņā ar SVF, Pasaules Bankas un citu starptautisko finanšu iestāžu aplēsēm, ņemot vērā Ukrainas spēju finansēt sevi ar saviem resursiem. Atbalsta apmēra noteikšanā ņem vērā arī paredzētās finanšu iemaksas no divpusējiem un daudzpusējiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Ukrainā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (16) Ukrainas situācija prasa pakāpenisku pieeju, saskaņā ar kuru instruments, kas vērsts uz makrofinansiālo stabilitāti, kā arī tūlītēju palīdzību un rehabilitāciju, būtu jāpapildina ar pastāvīgu atbalstu saskaņā ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 ⁽⁹⁾, un Humānās palīdzības instrumentu, kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/96 ⁽¹⁰⁾.
- (17) Šajā regulā būtu jānosaka instrumentam pieejamie resursi laikposmam no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim ar iespējamām izmaksām līdz 2024. gada 31. martam. Aizdevumu veidā būtu jādara pieejama maksimālā summa 18 miljardu EUR apmērā. Turklāt attiecībā uz laikposmu no 2023. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim šajā regulā būtu jāparedz procentu likmes subsīdija. Lai nodrošinātu procentu izmaksu segšanu aizdevumu darbības laikā, dalībvalstu iemaksas pēc 2027. gada būtu jāatjauno un jāturpina kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, ja vien tos nesedz ar citiem līdzekļiem turpmākajās daudzgadu finanšu shēmās. Tāpēc dalībvalstu iemaksu sniegšanu varētu būt iespējams pagarināt arī pēc 2027. gada.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.).

- (18) Šajā regulā būtu jāparedz iespēja dalībvalstīm kā ārējos piešķirtos ieņēmumus darīt pieejamus papildu resursus, kas īstenojami saskaņā ar instrumenta saprašanās memorandu. Šāda iespēja veikt papildu iemaksas būtu jāparedz arī ieinteresētajām trešām valstīm un personām kā ārējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁾ ("Finanšu regula") 21. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktu. Lai veicinātu sinerģiju un papildināmību, ir lietderīgi atļaut, ka šādas dalībvalstu, ieinteresēto trešo valstu un personu papildu iemaksas varētu darīt pieejamas arī programmām, kas izveidotas saskaņā ar Regulām (ES) 2021/947 un (EK) Nr. 1257/96, lai finansētu pasākumus, kas veicina instrumenta mērķu sasniegšanu.
- (19) Dalībvalstu brīvprātīgajām iemaksām vajadzētu būt neatsaucamām, beznosacījumu un pēc pieprasījuma. Šajā nolūkā dalībvalstīm, kuras sniedz atbalstu, ar Komisiju būtu jānoslēdz iemaksu nolīgums Finanšu regulas 22. panta 2. punkta nozīmē. Šādam iemaksu nolīgumam būtu jāaptver iemaksa procentu likmes subsīdijā un, ja dalībvalstis to vēlas, arī papildu summas.
- (20) Atbalsts saskaņā ar instrumentu būtu jādara pieejams ar priekšnosacījumu, ka Ukrainā joprojām tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi un to institūti, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma, un tiesiskums un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.
- (21) Atbalstam saskaņā ar instrumentu vajadzētu būt saistītam ar politikas nosacījumiem, kas jāizklāsta saprašanās memorandā. Minētajos nosacījumos būtu jāiekļauj arī apņemšanās stiprināt valsts ekonomisko sniegumu un noturību, uzņēmējdarbības vidi, veicināt kritiski svarīgu atjaunošanu un risināt problēmas enerģētikas nozarē.
- (22) Politikas nosacījumi būtu jāpapildina ar stingrām ziņošanas prasībām, kuru mērķis ir nodrošināt, ka līdzekļi tiek izmantoti efektīvi, pārredzami un atbildīgi.
- (23) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, ir lietderīgi paredzēt saprašanās memoranda vidusposma pārskatu.
- (24) Atbalsts saskaņā ar instrumentu būtu jāatbrīvo izmaksai tad, ja ir ievēroti priekšnosacījumi, panākta apmierinoša īstenošana un progress politikas nosacījumu īstenošanā.
- (25) Ir lietderīgi paredzēt iespēju atkārtoti novērtēt Ukrainas finansējuma vajadzības un samazināt, apturēt vai atcelt atbalstu, ja saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta izmaksāšanas laikposmā minētās vajadzības būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm. Ir arī lietderīgi paredzēt iespēju apturēt vai atcelt izmaksāšanu, ja nav izpildītas prasības par atbalsta atbrīvošanu izmaksai saskaņā ar instrumentu.
- (26) Ņemot vērā Ukrainas steidzamās finansējuma vajadzības, ir lietderīgi organizēt finansiālo palīdzību saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantā paredzēto diversificēto finansēšanas stratēģiju, kas tajā noteikta, kā vienota finansēšanas metode, kas, paredzams, uzlabos Savienības obligāciju likviditāti un Savienības emisijas pievilcību un rentabilitāti.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (27) Ņemot vērā Krievijas agresijas kara izraisīto sarežģīto situāciju Ukrainā un lai atbalstītu Ukrainas ilgtermiņa stabilitāti, ir lietderīgi piešķirt Ukrainai aizdevumus ar ļoti izdevīgiem nosacījumiem uz laiku, kas nepārsniedz 35 gadus, ar pamatsummas atmaksas sākumu ne agrāk kā 2033. gadā. Ir lietderīgi arī atkāpties no Finanšu regulas 220. panta 5. punkta e) apakšpunkta un atļaut, ka Savienībai ir iespēja segt procentu likmes izmaksas un atbrīvot Ukrainu no administratīvajām izmaksām, kas citādi Ukrainai būtu jāmaksā. Procentu likmes subsīdija būtu jāpiešķir kā instruments, kas tiek uzskatīts par piemērotu atbalsta efektivitātes nodrošināšanai saskaņā ar instrumentu, Finanšu regulas 220. panta 1. punkta nozīmē. Tā būtu jāfinansē no dalībvalstu papildu brīvprātīgām iemaksām, un tai vajadzētu kļūt pieejamai pakāpeniski, tiklīdz ir stājušies spēkā nolīgumi ar dalībvalstīm.
- (28) Ukrainai vajadzētu būt iespējai katru gadu pieprasīt procentu likmes subsīdiju un atbrīvojumu no administratīvajām izmaksām.
- (29) Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta otrā teikuma, finansiālās saistības no aizdevumiem saskaņā ar šo regulu nebūtu jāatbalsta ar Ārējās darbības garantiju. Atbalstam, ko sniedz saskaņā ar instrumentu, vajadzētu būt finansiālai palīdzībai Finanšu regulas 220. panta 1. punkta nozīmē. Ņemot vērā finanšu riskus un budžeta segumu, finansiālajai palīdzībai aizdevumu veidā saskaņā ar instrumentu nebūtu jāveido uzkrājumi, un, atkāpjoties no Finanšu regulas 211. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme procentos no šīs regulas 4. panta 1. punktā minētās summas.
- (30) Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 ⁽¹²⁾ pašlaik neļauj segt finanšu saistības, kas izriet no aizdevumiem saskaņā ar instrumentu. Kamēr nav izdarīts tās iespējamais grozījums, kurš kā garantiju ļautu izmantot budžeta resursus, kas pārsniedz daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksimālās robežvērtības un nepārsniedz Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 ⁽¹³⁾ 3. panta 1. un 2. punktā minētos maksimālās robežvērtības sliekšņus, ir lietderīgi meklēt alternatīvu risinājumu, ar ko nodrošina papildu resursus.
- (31) Ir konstatēts, ka dalībvalstu brīvprātīgās iemaksas garantiju veidā ir piemērots instruments, lai nodrošinātu aizsardzību, ļaujot veikt aizņēmumu un aizdevumu operācijas saskaņā ar šo regulu. Dalībvalstu garantijām vajadzētu būt atbilstīgam aizsardzības pasākumam, kas nodrošina Savienības spēju atmaksāt aizdevumus atbalstošos aizņēmumus saskaņā ar šo instrumentu.
- (32) Dalībvalstu sniegtajām garantijām būtu jāsedz atbalsts saskaņā ar instrumentu aizdevumu veidā līdz 18 000 000 000 EUR. Ir svarīgi, lai dalībvalstis noteiktu par augstāko prioritāti to piemērojamo valsts procedūru pabeigšanu, kuras nepieciešamas garantiju sniegšanai. Ņemot vērā situācijas steidzamību, laikam, kas vajadzīgs minēto procedūru pabeigšanai, nebūtu jākavē nepieciešamā finansiālā atbalsta izmaksāšana Ukrainai aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu. Tajā pašā laikā finansiālais atbalsts, ko aizdevumu veidā sniedz saskaņā ar instrumentu, būtu jā dara pieejams pakāpeniski līdz ar dalībvalstu sniegto garantiju stāšanos spēkā. Ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības un piesardzības principu, Komisijai aizdevumi būtu jāorganizē, pienācīgi ņemot vērā tās kredīspēju. Tomēr atbalstam vajadzētu būt pieejamam par pilnu summu līdz 18 000 000 000 EUR no dienas, kad sāk piemērot Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 grozījumu vai tās pēcteci, kas paredz garantiju tādiem aizdevumiem saskaņā ar instrumentu no Savienības budžeta, kuri pārsniedz DFS maksimālās robežvērtības un nepārsniedz Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 3. panta 1. un 2. punktā minētos maksimālās robežvērtības sliekšņus.

⁽¹²⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp.).

⁽¹³⁾ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembra) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

- (33) Dalībvalstu garantijām vajadzētu būt neatsaucamām, beznosacījumu un pēc pieprasījuma. Minētajām garantijām būtu jānodrošina Savienības spēja atmaksāt līdzekļus, kas aizņemti kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm. Garantijām vairs nevajadzētu būt pieprasāmām no dienas, kad sāk piemērot Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 grozījumu vai tās pēcteci, kas paredz garantiju tādiem aizdevumiem saskaņā ar instrumentu no Savienības budžeta, kuri pārsniedz DFS maksimālās robežvērtības un nepārsniedz Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 3. panta 1. un 2. punktā minētos maksimālās robežvērtības sliekšņus. Garantijas būtu jāpieprasa gadījumā, ja Savienība nesaņem savlaicīgu maksājumu no Ukrainas par aizdevumiem saskaņā ar instrumentu, tostarp jo īpaši gadījumos, kad maksājumu grafiks tiek mainīts jebkāda iemesla dēļ, kā arī gadījumos, kad ir sagaidāms, ka maksājums netiks veikts, un neparedzētas nemaksāšanas gadījumos.
- (34) Summas, kas atgūtas atbilstoši aizdevuma līgumiem saistībā ar aizdevumiem saskaņā ar instrumentu, būtu jāatmaksā tām dalībvalstīm, kuras ir izpildījušas garantijas pieprasījumus, atkāpjoties no Finanšu regulas 211. panta 4. punkta c) apakšpunkta.
- (35) Pirms Komisija pieprasa dalībvalstu sniegtās garantijas, tai, pēc saviem ieskatiem un uzņemoties atbildību kā Savienības iestādei, kurai ir uzticēta Savienības vispārējā budžeta izpilde saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 317. pantu, būtu jāpārbauda visi pasākumi, kas pieejami saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantā paredzēto diversificēto finansēšanas stratēģiju, ievērojot šajā regulā noteiktos ierobežojumus. Attiecīgajā garantiju pieprasījumā Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāinformē dalībvalstis par minēto pārbaudi.
- (36) Katras dalībvalsts iemaksu relatīvajai daļai (iemaksu sadalījums) kopējā garantētajā summā būtu jāatbilst dalībvalstu relatīvajai daļai no Savienības kopējā nacionālā kopienākuma (NKI). Garantiju pieprasījumus vajadzētu veikt proporcionāli, piemērojot minēto iemaksu sadalījumu. Līdz brīdim, kad stāsies spēkā visi garantijas nolīgumi starp Komisiju un dalībvalstīm, iemaksu sadalījums būtu uz laiku proporcionāli jāpielāgo.
- (37) Ir lietderīgi, ka Komisija un Ukraina noslēdz aizdevuma nolīgumu par aizdevuma atbalstu saskaņā ar saprašanās memorandā izklāstītajiem noteikumiem. Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar atbalstu saskaņā ar instrumentu, tiek efektīvi aizsargātas, Ukrainai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Turklāt aizdevuma nolīgumā un finansēšanas nolīgumā būtu jāparedz noteikums, ka Komisija veic pārbaudes, ka Revīzijas palāta veic revīzijas un ka Eiropas Prokuratūra īsteno savas kompetences saskaņā ar Finanšu regulas 129. un 220. pantu.
- (38) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, palīdzēt novērst finansējuma deficītu Ukrainai 2023. gadā, jo īpaši, prognozējamā, nepārtrauktā, sakārtotā un savlaicīgā veidā sniedzot ļoti izdevīgu īstermiņa atbalstu Ukrainas valsts budžetam, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (39) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (40) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara izraisītie ārkārtas apstākļi, tiek uzskatīts par lietderīgu izmantot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (41) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

SAVIENĪBAS ATBALSTS UKRAINAI

1. iedaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido instrumentu Savienības atbalsta sniegšanai Ukrainai (makrofinansiālā palīdzība +) ("instruments") aizdevumu, neatmaksājama atbalsta un procentu likmes subsīdijas veidā.
2. Tajā ir noteikti instrumenta mērķi, tā finansēšana, Savienības finansējuma formas saskaņā ar to un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. pants

Instrumenta mērķi

1. Instrumenta vispārīgais mērķis ir prognozējamā, nepārtrauktā, sakārtotā un savlaicīgā veidā sniegt īstermiņa finansiālo atbalstu Ukrainai, vajadzības gadījumā finansējot rehabilitācijas un sākotnēju atbalstu pēckara atjaunošanai, lai atbalstītu Ukrainu virzībā uz Eiropas integrāciju.
2. Lai sasniegtu vispārīgo mērķi, galvenie konkrētie mērķi jo īpaši ir atbalstīt:
 - a) makrofinansiālo stabilitāti un atvieglot Ukrainas ārējā un iekšējā finansējuma ierobežojumus;
 - b) reformu programmu, kas attiecīgā gadījumā vērsta uz pirmspievienošanās procesa agrīno sagatavošanas posmu, tostarp stiprinot Ukrainas iestādes, reformējot un stiprinot valsts pārvaldes efektivitāti, kā arī pārredzamību, strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos;
 - c) kritisko funkciju un infrastruktūras rehabilitāciju un palīdzību grūtībās nonākušiem cilvēkiem.

3. pants

Atbalsta jomas

Lai sasniegtu savus mērķus, instruments jo īpaši atbalsta:

- a) Ukrainas finansējuma vajadzību finansēšanu, lai saglabātu valsts makrofinansiālo stabilitāti;
- b) rehabilitāciju, piemēram, atjaunojot tādu kritisko infrastruktūru kā enerģētikas infrastruktūru, ūdensapgādes sistēmas, transporta tīklus, iekšējos ceļus vai tiltus, vai stratēģiskās ekonomikas nozarēs un sociālo infrastruktūru, piemēram, veselības aprūpes iestādes, skolas un pārvietoto personu mājokļus, tostarp pagaidu un sociālos mājokļus;
- c) nozaru un institucionālās reformas, tostarp korupcijas apkarošanas un tiesu iestāžu reformas, tiesiskuma ievērošanu, labu pārvaldību un valsts un vietējo iestāžu modernizāciju;
- d) gatavošanos Ukrainas atjaunošanai;
- e) Ukrainas tiesiskā regulējuma saskaņošanu ar Savienības tiesisko regulējumu un Ukrainas integrāciju vienotajā tirgū, kā arī ekonomikas attīstības stiprināšanu un konkurētspējas uzlabošanu;
- f) Ukrainas administratīvās spējas stiprināšanu ar piemērotiem līdzekļiem, tostarp tehniskās palīdzības izmantošanu.

4. pants

Pieejamais atbalsts saskaņā ar instrumentu

1. Atbalsts saskaņā ar instrumentu aizdevumu veidā ir pieejams, ievērojot 5. pantu, par summu līdz 18 000 000 000 EUR laikposmam no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim ar iespējamu izmaksu līdz 2024. gada 31. martam.

Atbalsts kļūst pieejams pakāpeniski līdz ar dalībvalstu sniegto garantiju stāšanos spēkā saskaņā ar 5. panta 4. punktu, bet nekad nepārsniedz summas, kuras aptver minētie garantijas nolīgumi.

Tomēr no dienas, kad sāk piemērot Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 grozījumu vai tās pēcteci, kas paredz garantiju tādiem šā punkta pirmajā daļā minētajiem aizdevumiem no Savienības budžeta, kuri pārsniedz DFS maksimālās robežvērtības un nepārsniedz Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 3. panta 1. un 2. punktā minētos maksimālās robežvērtības sliekšņus, beidz piemērot šā punkta otro daļu un šā punkta pirmajā daļā minētais atbalsts kļūst pieejams pilnībā.

2. Papildu atbalsts saskaņā ar instrumentu laikposmam no 2023. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim, ievērojot 7. panta 1. punktu, ir pieejams arī izdevumu segšanai saskaņā ar 17. pantu. Šis papildu atbalsts var būt pieejams pēc 2027. gada 31. decembra, ievērojot 7. panta 1. punktu.

3. Papildu summas, kas pieejamas saskaņā ar šīs regulas 7. panta 2. un 4. punktu, var īstenot kā neatmaksājamu atbalstu, ja tas paredzēts saprašanās memorandā, kas jānoslēdz saskaņā ar šīs regulas 9. pantu vai saskaņā ar Regulām (ES) 2021/947 un (EK) Nr. 1257/96, lai finansētu pasākumus, ar kuriem sasniedz šīs regulas 2. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā minētos mērķus, saskaņā ar minēto regulu noteikumiem.

4. Summas, kas minētas 3. punktā, var segt atbalsta izdevumus, kuri paredzēti instrumenta īstenošanai un tā mērķu sasniegšanai, tostarp administratīvo atbalstu, kas saistīts ar šādi īstenošanai vajadzīgajām sagatavošanas, turpmāku pasākumu, pārraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas aktivitātēm, kā arī izdevumus, kuri galvenajiem birojiem un Savienības delegācijām rodas, tiem nodrošinot instrumentam nepieciešamo administratīvo un koordinācijas atbalstu un lai pārvaldītu saskaņā ar šo instrumentu finansētās operācijas, tostarp informācijas un komunikācijas darbības, un korporatīvās informācijas tehnoloģiju sistēmas.

*5. pants***Dalībvalstu iemaksas garantiju veidā**

1. Dalībvalstis var veikt iemaksas, sniedzot garantijas, kuru kopējā summa nepārsniedz 18 000 000 000 EUR attiecībā uz atbalstu, ko saskaņā ar instrumentu sniedz 4. panta 1. punktā minēto aizdevumu veidā.
2. Ja dalībvalstis veic iemaksas, tās sniedz tādu garantiju veidā, kuras ir neatsaucamas, beznosacījumu un sniegtas pēc pieprasījuma, izmantojot ar Komisiju noslēgtu garantijas nolīgumu saskaņā ar 6. pantu.
3. Attiecīgās dalībvalsts iemaksas relatīvā daļa (iemaksu sadalījums) šā panta 1. punktā minētajā summā atbilst minētās dalībvalsts relatīvajai daļai Savienības kopējā NKI, kas izriet no 2022. gada 23. novembrī galīgi pieņemtajā 2023. finanšu gada Savienības vispārējā budžeta A daļas ("Savienības gada budžeta finansējums, ievads") 4. tabulas 1. slejā izklāstītās 2023. gada budžeta pozīcijas "Kopējie ieņēmumi".
4. Garantijas attiecībā uz katru dalībvalsti ir spēkā no dienas, kad stājas spēkā 6. pantā minētais garantijas nolīgums starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti.
5. Summas, kas izriet no garantiju pieprasījumiem, veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu finanšu saistību atmaksai no atbalsta, ko saskaņā ar instrumentu sniedz šīs regulas 4. panta 1. punktā minēto aizdevumu veidā.
6. Pirms Komisija pieprasa dalībvalstu sniegtās garantijas, tā pēc saviem ieskatiem un pēc savas atbildības pārbauda visus pasākumus, kas pieejami saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantā paredzēto diversificēto finansēšanas stratēģiju, ievērojot šajā regulā noteiktos ierobežojumus. Šāda pārbaude neietekmē to, ka saskaņā ar šā panta 2. punktu sniegtās garantijas ir neatsaucamas, beznosacījumu un sniegtas pēc pieprasījuma. Pieprasot garantijas, Komisija attiecīgā gadījumā informē dalībvalstis par pārbaudi.
7. Atkāpjoties no Finanšu regulas 211. panta 4. punkta c) apakšpunkta, summas, kas atgūtas no Ukrainas attiecībā uz atbalstu, ko saskaņā ar instrumentu sniedz šīs regulas 4. panta 1. punktā minēto aizdevumu veidā, minētajām dalībvalstīm atmaksā, nepārsniedzot garantijas pieprasījumu summu, ko dalībvalstis izpildījušas saskaņā ar šīs regulas 6. panta a) punktu.

*6. pants***Garantijas nolīgumi**

Komisija ar katru dalībvalsti, kas sniedz 5. pantā minēto garantiju, noslēdz garantijas nolīgumu. Minētajā nolīgumā paredz noteikumus, kas reglamentē garantiju un ir vienādi visām dalībvalstīm, jo īpaši iekļaujot noteikumus, ar ko:

- a) nosaka dalībvalstu pienākumu izpildīt garantijas pieprasījumus, ar ko Komisija nākusi klajā attiecībā uz atbalstu, ko saskaņā ar instrumentu sniedz 4. panta 1. punktā minēto aizdevumu veidā;
- b) nodrošina, ka garantijas pieprasījumi tiek veikti proporcionāli, piemērojot 5. panta 3. punktā minēto iemaksu sadalījumu. Iemaksu sadalījumu uz laiku proporcionāli pielāgo līdz brīdim, kad saskaņā ar 5. panta 4. punktu stājas spēkā visi garantijas nolīgumi starp Komisiju un dalībvalstīm;
- c) paredz, ka garantijas pieprasījumi nodrošina Savienības spēju atmaksāt saskaņā ar 16. panta 1. punktu kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm aizņemtus līdzekļus, kad Ukraina nav izpildījusi maksājumus, tostarp gadījumos, kad ir notikusi maksājumu grafika maiņa jebkāda iemesla vai gaidāmas atmaksājumu neizpildes dēļ;

- d) nodrošina, ka gadījumā, ja kāda dalībvalsts pilnībā vai daļēji laikus neizpilda garantijas pieprasījumu, Komisijai, lai segtu daļu, kas atbilst attiecīgajai dalībvalstij, ir tiesības nākt klajā ar papildu garantijas pieprasījumiem attiecībā uz garantijām, ko sniedz citas dalībvalstis. Šādus papildu pieprasījumus veic proporcionāli tai relatīvajai daļai, kāda katrai no pārējām dalībvalstīm ir 5. panta 3. punktā minētajā Savienības NKI, un pielāgo tā, ka netiek ņemta vērā attiecīgās dalībvalsts relatīvā daļa. Dalībvalsts, kas nav izpildījusi garantijas pieprasījumu, joprojām ir atbildīga par tā izpildi, kā arī ir atbildīga par visām no tā izrietošajām izmaksām. No summām, ko Komisija atguvusi no attiecīgās dalībvalsts, kas nebija izpildījusi pieprasījumu, pārējās dalībvalstis saņem atlīdzinājumu par jebkurām papildu iemaksām. Garantija, kas tiek pieprasīta no dalībvalsts, jebkurā gadījumā ir limitēta, proti, tā nepārsniedz minētās dalībvalsts saskaņā ar garantijas nolīgumu sniegtās garantijas kopējo summu;
- e) paredz maksājumu nosacījumus;
- f) nodrošina, ka garantija vairs nav pieprasāma no dienas, kad sāk piemērot grozījumu Regulā (ES, Euratom) 2020/2093 vai tās pēcteci, kas paredz šīs regulas 4. panta 1. punktā minēto garantiju tādiem aizdevumiem no Savienības budžeta, kuri pārsniedz DFS maksimālās robežvērtības un nepārsniedz Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 3. panta 1. un 2. punktā minētos maksimālās robežvērtības sliekšņus.

7. pants

Dalībvalstu un trešo personu iemaksas

1. Dalībvalstis var veikt iemaksas instrumentā ar 4. panta 2. punktā minētajām summām. Attiecīgās dalībvalsts iemaksas relatīvā daļa minētajās summās atbilst attiecīgās dalībvalsts relatīvajai daļai no Savienības kopējā NKI. Attiecībā uz iemaksām par *n* gadu relatīvo daļu, kas balstīta uz NKI, aprēķina kā daļu no Savienības kopējā NKI, kas izriet no attiecīgās slejas pēdējā Savienības gada budžeta ieņēmumu daļā vai Savienības gada budžeta grozījumā, kas pieņemts *n*-1 gadam.

Atbalsts saskaņā ar instrumentu atbilstīgi šim punktam kļūst pieejams attiecībā uz jebkuru summu, kas noteikta nolīgumā starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti pēc minētā nolīguma stāšanās spēkā.

2. Dalībvalstis var iemaksāt instrumentā 4. panta 3. punktā minētās papildu summas.

3. Iemaksas, kas minētas šā panta 1. un 2. punktā, veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu.

4. Ieinteresētās trešās valstis un personas var arī iemaksāt neatmaksājamā atbalstā saskaņā ar instrumentu šīs regulas 4. panta 3. punktā minētās papildu summas, jo īpaši saistībā ar šīs regulas 2. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā minētajiem konkrētajiem mērķiem. Minētās iemaksas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktu.

2. IEDAĻA

Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta nosacījumi

8. pants

Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta priekšnosacījums

1. Priekšnosacījums atbalsta piešķiršanai saskaņā ar instrumentu ir tas, ka Ukrainā joprojām tiek atbalstīti un ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma, un tiesiskums un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.

2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga 1. punktā noteiktā priekšnosacījuma izpildi visā saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta laikposmā, jo īpaši pirms izmaksāšanas, attiecīgā gadījumā pienācīgi ņemot vērā Komisijas regulāro paplašināšanās ziņojumu. Tiek ņemti vērā arī apstākļi Ukrainā un karastāvokļa piemērošanas sekas šajā valstī.

3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES ⁽¹⁵⁾.

9. pants

Saprašanās memorands

1. Komisija noslēdz ar Ukrainu saprašanās memorandu, kurā jo īpaši nosaka politikas nosacījumus, indikatīvo finanšu plānošanu un ziņošanas prasības, kā minēts 10. pantā, ar ko jāsaista Savienības atbalsts saskaņā ar instrumentu.

Politikas nosacījumus attiecīgā gadījumā, ņemot vērā vispārējo situāciju Ukrainā, saista ar mērķiem un to īstenošanu, kas minēti attiecīgi 2. un 3. pantā, un ar 8. pantā izklāstīto priekšnosacījumu. Tie ietver apņemšanos ievērot pareizas finanšu pārvaldības principus, galveno uzmanību pievēršot korupcijas apkarošanai, cīņai pret organizēto noziedzību, krāpšanas apkarošanai un interešu konfliktu novēršanai, un pārredzamas un pārskatatbildīgas sistēmas izveidei rehabilitācijas un attiecīgā gadījumā atjaunošanas pārvaldībai.

2. Komisija var pārskatīt saprašanās memorandu termiņa vidusposmā. Pēc pārskatīšanas Komisija var grozīt saprašanās memorandu.

3. Saprašanās memorandu pieņem un groza saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 19. panta 2. punktā.

10. pants

Ziņošanas prasības

1. Ukrainai izvirzītās ziņošanas prasības iekļauj saprašanās memorandā un jo īpaši nodrošina saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta izmantošanas efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību.

2. Komisija regulāri pārbauda, kā tiek īstenotas ziņošanas prasības, un progresu to politikas nosacījumu īstenošanā, kuri izklāstīti saprašanās memorandā. Komisija par šīs pārbaudes rezultātiem informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

3. IEDAĻA

Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta atbrīvošana izmaksai, novērtēšanas un informēšanas pienākumi

11. pants

Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta atbrīvošana izmaksai

1. Ievērojot 12. pantā minētās prasības, atbalstu saskaņā ar instrumentu Komisija dara pieejamu pa daļām. Komisija lemj par katras daļas izmaksas grafiku. Daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos.

⁽¹⁵⁾ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

2. Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta atbrīvošanu izmaksai pārvalda Komisija, pamatojoties uz tās novērtējumu par saprašanās memorandā iekļauto politikas nosacījumu īstenošanu.

12. pants

Lēmums atbrīvot izmaksai atbalstu saskaņā ar instrumentu

1. Ukraina iesniedz līdzekļu pieprasījumu pirms katras daļas izmaksas, pievienojot ziņojumu saskaņā ar saprašanās memoranda noteikumiem.
2. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu daļu atbrīvošanu izmaksai, novērtējot šādas prasības:
 - a) ievērots 8. pantā izklāstītais priekšnosacījums;
 - b) sekmīgi īstenotas ziņošanas prasības, kas saskaņotas saprašanās memorandā;
 - c) vērojams apmierinošs progress ceļā uz to politikas nosacījumu īstenošanu, kuri izklāstīti saprašanās memorandā.
3. Pirms saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta maksimālās summas izmaksāšanas Komisija pārbauda, vai ir izpildīti visi politikas nosacījumi, kuri izklāstīti saprašanās memorandā.

13. pants

Saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta samazināšana, apturēšana un atcelšana

1. Ja Ukrainas finansējuma vajadzības Savienības atbalsta saskaņā ar instrumentu izmaksāšanas laikā salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm būtiski samazinās, Komisija var samazināt atbalsta apjomu, to apturēt vai atcelt.
2. Ja 12. panta 2. punktā izklāstītās prasības netiek izpildītas, Komisija aptur vai atceļ atbalsta izmaksāšanu saskaņā ar instrumentu.

14. pants

Novērtējums par atbalsta īstenošanu saskaņā ar instrumentu

Instrumenta īstenošanas laikā Komisija, izmantojot operatīvo novērtējumu, ko var veikt kopā ar Lēmumos (ES) 2022/1201 un (ES) 2022/1628 paredzēto operatīvo novērtējumu, novērtē to Ukrainas finanšu noteikumu, administratīvo procedūru un iekšējās un ārējās kontroles mehānismu pareizību, kas ir būtiski atbalsta sniegšanai saskaņā ar instrumentu.

15. pants

Informācija Eiropas Parlamentam un Padomei

Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Savienības atbalstu saskaņā ar instrumentu, tostarp par tā izmaksāšanu, un 11. pantā minēto darbību attīstību un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus. Apturēšanas vai atcelšanas gadījumā saskaņā ar 13. panta 2. punktu tā nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi par apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.

II NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI SAISTĪBĀ AR ATBALSTA ĪSTENOŠANU

16. pants

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

1. Lai finansētu atbalstu aizdevumu veidā saskaņā ar instrumentu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantu.
2. Sīki izstrādātus noteikumus par atbalstu aizdevumu veidā saskaņā ar instrumentu nosaka aizdevuma nolīgumā saskaņā ar Finanšu regulas 220. pantu, kas jānoslēdz starp Komisiju un Ukrainu. Maksimālais aizdevumu atmaksas termiņš ir 35 gadi.
3. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta otrā teikuma, makrofinansiālo palīdzību, ko Ukrainai sniedz aizdevumu veidā saskaņā ar instrumentu, neatbalsta ar Ārējās darbības garantiju.

Aizdevumu uzkrājumus saskaņā ar šo regulu neveido, un, atkāpjoties no Finanšu regulas 211. panta 1. punkta, uzkrājumu likmi, kas izteikta procentos no šīs regulas 4. panta 1. punktā minētās summas, nenosaka.

17. pants

Procentu likmes subsidija

1. Atkāpjoties no Finanšu regulas 220. panta 5. punkta e) apakšpunkta un atkarībā no pieejamiem resursiem, Savienība var segt procentus, piešķirot procentu likmes subsidiju, un administratīvās izmaksas saistībā ar aizņēmumiem un aizdevumiem, izņemot izmaksas, kas saistītas ar aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, attiecībā uz aizdevumiem saskaņā ar šo regulu.
2. Ukraina katru gadu var pieprasīt Savienībai procentu likmes subsidiju un administratīvo izmaksu segšanu.

18. pants

Finansēšanas nolīgums neatmaksājamam atbalstam

Sīki izstrādātus noteikumus par šīs regulas 4. panta 3. punktā minēto neatmaksājamo atbalstu nosaka finansēšanas nolīgumā, kas jānoslēdz starp Komisiju un Ukrainu. Atkāpjoties no Finanšu regulas 220. panta 5. punkta, finansēšanas nolīgumā ietver tikai noteikumus, kas minēti tās 220. panta 5. punkta a), b) un c) apakšpunktā. Finansēšanas nolīgumā iekļauj noteikumus par Savienības finanšu interešu aizsardzību, pārbaudēm, revīzijām, krāpšanas un citu pārkāpumu novēršanu un līdzekļu atgūšanu.

III NODAĻA

KOPĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

19. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

20. pants

Gada ziņojums

1. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei novērtējumu par šīs regulas I nodaļas īstenošanu, tostarp minētās īstenošanas izvērtējumu. Minētajā ziņojumā:

- a) izvērtē Savienības saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta īstenošanā gūtos panākumus;
- b) novērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī šīs regulas I nodaļas 2. iedaļā minēto prasību un nosacījumu īstenošanu;
- c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajām prasībām un nosacījumiem, Ukrainas tābrīža makrofinansiālo situāciju un Komisijas lēmumiem atbrīvot izmaksai saskaņā ar instrumentu sniegtā atbalsta maksājumus.

2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti saskaņā ar instrumentu izmaksātā Savienības atbalsta rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tas ir veicinājis palīdzības mērķu sasniegšanu.

21. pants

Nobeiguma noteikumi

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2022. gada 14. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. BEK